

REFERAT Udvalget for Bæredygtig Udvikling d. 13-08-2025

Mødedato Onsdag d. 13. august 2025 kl. 08:30

Mødested Lokale 412, Skelbækvej

Mødedeltagere Erik Uldall Hansen, Erwin Andresen, Kjeld Hansen, Arne Leyh
Petersen, Claus Bruun Jørgensen, Rasmus Andresen, Gaby Scheel
Knudsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden og procedurespørgsmål.....	3
Godkendelse af gebyr for behandling af standardiserede nedrivningsplaner ved selektiv nedrivning.	4
Godkendelse af forslag til Spildevandsplan 2025.....	6
Godkendelse af feasibility studie vedrørende overnatningskapacitet i Aabenraa Kommune.....	8
Godkendelse af forslag til anvendelse af midler til biodiversitet, skovrejsning og naturpleje.....	10
Godkendelse af forslag til Regulativ for husholdningsaffald 2025.....	12
Godkendelse af udkast til principper for Grøn pulje.....	14
Orientering om Grønt regnskab 2024.....	17
Orientering om samkørselsprojekt i Aabenraa Kommune.....	20
Orientering om bosætningsindsats Aabenraa Kalder.....	22
Orientering om indsats for styrket lægedækning i Sønderjylland.....	24
Orientering om drikkevandskvalitet på ejendomme med egen vandforsyning.....	26
Orientering fra formand og direktør.....	28
Underskriftside.....	29

Punkt 70: Godkendelse af dagsorden og procedurespørgsmål

24/35722

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden og procedurespørgsmål

- Udvalget for Bæredygtig Udvikling onsdag den 13.08.2025 kl. 8.30

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at dagsorden godkendes.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 13-08-2025

Godkendt.

Punkt 71: Godkendelse af gebyr for behandling af standardiserede nedrivningsplaner ved selektiv nedrivning

25/17819

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til fastsættelse af gebyr for 2025 for kommunens behandling af standardiserede nedrivningsplaner i forbindelse med selektiv nedrivning.

Den 1. juli 2025 trådte et nyt lovkrav i kraft vedrørende selektiv nedrivning af bygninger med et etageareal på over 250m². Formålet med bekendtgørelsen er at sikre, at ressourcer fra nedrivningsarbejde identificeres og at bygge- og anlægsaffald håndteres på en måde, hvor problematiske stoffer udsorteres, og at affaldet materialenytiggøres.

Ved selektiv nedrivning forstås hel eller delvis nedtagning af byggerier på en måde, hvor byggeriets materialer adskilles og sorteres med henblik på at minimere værditabet og dermed opnå maksimal udnyttelse og recirkulering af materialerne. Samtidig udsorteres de materialer, som indeholder problematiske stoffer, hvorefter de enten kan renses eller håndteres særskilt.

Som følge af den nye bekendtgørelse skal der udarbejdes en standardiseret nedrivningsplan ved selektiv nedrivning. Planen skal omhandle alle forhold under nedrivningen og indretningen af byggepladsen. Der er formkrav til, hvad den standardiserede nedrivningsplan skal indeholde. Det er kommunens opgave at gennemgå den standardiserede nedrivningsplan og godkende den, før en selektiv nedrivning må påbegyndes. Kommunen fører desuden tilsyn med, at reglerne for nedrivning og affaldshåndtering overholdes, herunder at den godkendte standardiserede nedrivningsplan følges.

Ifølge bekendtgørelsen kan kommunen fastsætte og opkræve gebyr for udgifterne forbundet med behandlingen af den standardiserede nedrivningsplan.

Der er tale om en lovpligtig opgave. Omfanget af opgaven er endnu ikke kendt, men vurderes ikke at være uvæsentligt. Udgifterne til personale i forbindelse med opgaveløsningen vil ikke blive udlignet via Lov- og Cirkulæreprogrammet, da kommunen har mulighed for at opkræve et fuldt dækkende gebyr. Såfremt der ikke opkræves gebyr, eller der fastsættes et gebyr under omkostningsniveau, vil der skulle findes alternativ finansiering.

På denne baggrund anbefaler forvaltningen, at der opkræves et gebyr til dækning af kommunens omkostninger til opgaven, og at gebyret opkræves efter medgået tid. Timetaksten, der dækker de kommunale omkostninger, er for 2025 beregnet til 707,00 kr./time.

Lovgrundlag

Beregning og opkrævning af gebyr for affaldstilsyn reguleres efter § 37 i Bekendtgørelse om håndtering af affald og materialer fra bygge- og nedrivningsarbejde.

Sagen afgøres i

Byrådet

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,
at der opkræves gebyr for dækning af omkostninger til sagsbehandlingen,

at taksten opkræves på baggrund af medgået tid, og

at taksten for behandling af standardiserede nedrivningsplaner ved selektiv nedrivning godkendes til en timepris på 707,00 kr. pr. time.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 13-08-2025

Anbefales godkendt idet der skal være fokus på kommunikation om opgaven og gebyret.

Punkt 72: Godkendelse af forslag til Spildevandsplan 2025

20/41863

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at der træffes beslutning om godkendelse af forslag til Spildevandsplan 2025, som forvaltningen i samarbejde med Arwos Spildevand har udarbejdet. Planforslaget indeholder et samlet overblik over kommunens eksisterende og planlagte håndtering af spildevand. I denne sag lægges der op til, at forslag til Spildevandsplan 2025 godkendes og sendes i offentlig høring. Når planforslaget har været i offentlig høring, skal den endelige plan vedtages i Byrådet.

Initiativerne i Spildevandsplan 2025 skal bidrage til at opnå målsætningerne i planen om bl.a. at:

- sikre høj forsyningssikkerhed og god service for borgere og virksomheder
- reducere udledningen af forurenende stoffer til vandløb, søer og hav, og medvirke til at målsætninger for de enkelte vandområder bliver opfyldt, herunder at reducere overløb og på sigt fjerne dem helt
- fortsat sikre en høj badevandskvalitet.

I Spildevandsplan 2025 foreslås iværksat en centralisering af spildevandsrensningen i Aabenraa Kommune, hvor rensningen i fremtiden skal ske på Stegholt Renseanlæg i Aabenraa. I planforslaget lægges der derfor op til en nedlæggelse af Bov, Brøde og Kollund Renseanlæg, hvor spildevandet føres til Stegholt Renseanlæg med nye ledninger på tværs af kommunen. Der lægges desuden op til en separatkloakering af kloakoplande til de berørte renselanlæg i blandt andet Aabenraa, Kruså, Hjordkær og Loddenhøj. Der er senest orienteret om dette i Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 15. januar 2025.

De områder, som er udpeget til separatkloakering i planen, er som udgangspunkt udpeget i spildevandsplanens kort og data. I forbindelse med den offentlige høring vil forvaltningen udsende breve til de enkelte ejere af ejendomme, som er udpeget til at blive berørt. Da de enkelte projekter endnu ikke er projekterede, kan der forekomme ændringer i hvilke ejendomme, som faktisk bliver berørt af separeringsprojekterne i deres endelige form. De enkelte projekter skal konkretiseres i detaljer i senere tillæg til Spildevandsplan 2025, hvor det vil blive endeligt fastlagt, hvilke ejendomme som bliver berørt, og i den forbindelse vil der blive sendt nye breve ud til alle berørte ejere.

Siden vedtagelsen af den gældende spildevandsplan for kommunen, er der kommet nye regler for klimatilpasning i spildevandsplanen, som baserer sig på samfundsøkonomiske beregninger. Emnet har været forelagt for Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 8. marts 2023. Reglerne lægger op til to spor, hvor enten kommunen eller Arwos Spildevand står for beregninger, og i henhold til beslutning på det nævnte møde, er det valgt i Spildevandsplan 2025, at opgaven ligger ved kommunen. Der er i planen ikke udpeget områder, hvor reglerne skal anvendes endnu, men der er lagt op til, at den kommende periode benyttes til at vurdere, om reglerne skal anvendes.

Der er desuden vedtaget ny lovgivning vedrørende terrænnært grundvand i 2025, og lovgivningen foreskriver, at der inden udgangen af 2026 skal laves en revision af spildevandsplanen, som udpeger områder, hvor Arwos skal lave samfundsøkonomiske beregninger, der skal afgøre, om Arwos får en forsyningspligt til at håndtere terrænnært grundvand. Reglerne forventes at ligne reglerne for klimatilpasning i spildevandsplanen. Revisionen vil blive forelagt til politisk behandling i form af tillæg til Spildevandsplan 2025.

Udvalget for Bæredygtig Udvikling har på mødet den 1. februar 2023 været forelagt behovet for en administrationspraksis for tilslutningstilladelser til regnvand i forbindelse med byggesager. På mødet blev behovet for, at Arwos udarbejder modeller for de offentlige regnvandssystemer til at støtte opgaven med udarbejdelse af tilslutningstilladelser ligeledes præsenteret. Der er i Spildevandsplan 2025 ikke lagt op til, at der udarbejdes modeller for konkrete systemer endnu, men

at der kan blive behov for det. Det har været muligt at arbejde med opgaven omkring tilslutningstilladelser uden udarbejdelsen af modellerne siden 2023, og det er derfor ikke udpeget som en opgave. I forhold til administrationspraksissen, så er der stadig et behov for en ensrettet tilgang, og denne vil blive forelagt politisk godkendelse, når den er færdiggjort i henhold til beslutning på mødet den 1. februar 2023.

Sideløbende med udarbejdelsen og den politiske godkendelse af planforslaget udarbejdes en miljørapport til planen efter miljøvurderingsreglerne. Planforslaget sendes først i offentlig høring, når miljørapporten ligger klar, forventeligt i starten af september.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at forslag til Spildevandsplan 2025 godkendes og sendes i offentlig høring i otte uger, så snart miljørapporten er udarbejdet.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 13-08-2025

Ændringsforslag fra V, at centraliseringen ikke må påvirke landbrugets reduktionskrav.

Ikke godkendt idet 2 stemte for (V), 5 stemte imod (O, A, C, S).

Forvaltningens indstilling godkendt.

Bilag

PDF af spildevandsplan 2025 til UBU

Punkt 73: Godkendelse af feasibility studie vedrørende overnatningskapacitet i Aabenraa Kommune

25/19156

Sagsfremstilling

Udvalget skal i denne sag godkende igangsættelse af et feasibility studie af overnatningskapaciteten i Aabenraa Kommune. Feasibility studiet indgår som et supplement til den turistpolitisk redegørelse, som er igangsat.

Et feasibility studie indeholder indsigter som indgår i overvejelserprocessen for igangsættelsen af et hotelprojekt. Feasibility studiet analyserer projektets markedsmæssige og økonomiske bæredygtighed, vurderer konkurrence, identificerer risici og fungerer som vidensgrundlaget for afgørende beslutninger.

Et feasibility studie vil indeholde:

- Makroanalyse for Aabenraa, som blandt andet vil indeholde relevant information omkring infrastruktur, demografi, erhvervs- og turismemæssig struktur og udvikling etc.
- Markedsanalyse for Aabenraa og kommunen vil beskrive udbuds- og efterspørgselsudviklingen, det eksisterende hoteludbud samt allerede kendt kapacitetsudvidelse, konkurrentanalyse, kvalitets- og price/performance analyse, sæsonudsvingsanalyse etc. Herunder markedstrends og udvikling i markedet som vil påvirke et hotelprojekt. Dette vil blive suppleret med en evaluering af de eksisterende turismerelaterede parter på destinationen samt en vurdering af deres bidrag til et hotelprojekt i Aabenraa Kommune
- Målgruppeanalyse som indeholder segmentbeskrivelser samt disses karakteristika og forventninger og ikke mindst udviklingsforventninger i Aabenraa, som kan påvirke et nyt hotelprojekt
- Lokationsanalyse vil indeholde en beskrivelse, sammenligning og vurdering af de mulige lokationer for placering af et ny hotel i Aabenraa Kommune. Analysen vil afgrænses til tre mulige lokationer i Aabenraa Kommune
- Driftsøkonomisk analyse der tager udgangspunkt i alle ovennævnte punkter og indeholder alle relevante elementer (prissætning, belægning, efterspørgsel etc.), som vil påvirke et hotelprojekts driftsresultat. På baggrund heraf udarbejdes forecast for resultatopgørelse/budget for hotelprojektets første normaliserede driftsår.

Markedsposition afdækkes ved at indhente indsigter i, hvordan overnatnings- og konferencefaciliteter i Aabenraa Kommune opfattes af det lokale erhvervsliv samt turistattraktionerne.

Koncept- og produktanbefalingerne vil indeholde to fokusområder:

- Et koncept målrettet de mere prisfølsomme segmenter, beliggende i områder med en naturlig koncentration af relevante målgrupper – fx nær motorvej E45, Sygehus Sønderjylland eller Frøslevlejren
- Et koncept rettet mod mere oplevelses- og serviceorienterede segmenter, hvor beliggenheden i sig selv er en del af oplevelsen – typisk centralt i bybilledet eller i tilknytning til en større lokal attraktion.

Med udgangspunkt i ovennævnte elementer udarbejdes forslag og rammer for et eller flere nye hotelprojekter i Aabenraa herunder overordnede konceptidéer, målgruppefokus, faciliteter, driftsbetragtninger etc. Anbefalingerne vil tage udgangspunkt i de produkter og de facilitetsmix, som vurderes vil have størst kommerciel succes på destination, og som forventes vil være muligt at tiltrække investorer og operatører til.

Analyse udarbejdet af konsulentbureau med ekspertise indenfor feltet. Analysen kan igangsættes i september 2025 og afsluttes i januar 2026.

Når feasibility studiet foreligger, er der mulighed for at tilkøbe prospekt og investorsøgning. Hvorvidt dette vil være relevant, kan først vurderes efter feasibility studiet.

Økonomi og afledt drift

Det forventes, at feasibility-studie af overnatningskapaciteten i Aabenraa Kommune medfører en samlet udgift på 0,230 mio. kr. Udgiften finansieres via driftsbudgettet under politikområdet Turisme under Udvalget for Bæredygtig Udvikling og politikområdet Fysisk Planlægning under Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling

Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at igangsættelse af et feasibility studie på overnatningskapacitet i Aabenraa Kommune godkendes.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 13-08-2025

Godkendt.

Punkt 74: Godkendelse af forslag til anvendelse af midler til biodiversitet, skovrejsning og naturpleje

25/14527

Sagsfremstilling

I denne sag lægges der op til, at Udvalget for Bæredygtig Udvikling godkender en række konkrete indsatser, som ønskes påbegyndt i 2025 og finansieret af de afsatte midler til biodiversitet, skovrejsning og naturdrift.

Byrådet har på sit møde den 25. juni 2025 frigivet en anlægsbevilling på 1 mio. kr. til projekter vedrørende biodiversitet, skovrejsning og naturdrift, og har bemyndiget Udvalget for Bæredygtig Udvikling til at godkende projekter indenfor anlægsrammen.

Forvaltningen foreslår, at bevillingen anvendes til følgende indsatser, som påbegyndes i 2025:

- fremme af biodiversiteten på 40 ha af kommunens landbrugsarealer, som skal overgå til naturarealer
- større plejeindsats på udvalgte af kommunens §3-beskyttede arealer
- biodiversitetsfremmende indsatser i medfør af biodiversitetsstrategien
- mindre arealopkøb med henblik på sammenbinding af eksisterende naturarealer og til at skabe sammenhængende økologiske forbindelseslinjer, jf. kommuneplanens Grønt Danmarkskort
- formidlingsindsats vedrørende biodiversitet og ”Naturen i Baghaven” rettet mod borgere og/eller virksomheder
- særlige indsatser for beskyttede plante- eller dyrearter på konkrete lokaliteter
- finansiering af kommunens bidrag i projekter med eksternt bidrag, som EU LIFE-projekt
- mindre skovrejsningsprojekter, eventuelt i samarbejde med andre aktører, tiltag som etablering af bedre adgang til naturarealer, lodsejerkompensation til trampestier samt skiltning.

Til udvalgets møde i december vil der blive forelagt en status over anvendelsen af midler og over projekterne.

Økonomi og afledt drift

Byrådet har frigivet et rådighedsbeløb på 1,0 mio. kr. til en række indsatser vedrørende biodiversitet, skovrejsning og naturdrift.

Plan, Teknik & Miljø foreslår, at midlerne anvendes som anført ovenfor.

De nævnte projekter forventes ikke at medføre væsentlige afledte driftsudgifter, som derfor vil blive dækket af driftsmidler under politikområdet Natur og Miljø.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling.

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at ovenstående projekter godkendes.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 13-08-2025

Godkendt.

Punkt 75: Godkendelse af forslag til Regulativ for husholdningsaffald 2025

25/15896

Sagsfremstilling

I dette dagsordenspunkt lægges der op til, at forslag til regulativ for husholdningsaffald 2025 godkendes og sendes i offentlig høring i fire uger.

Det nuværende regulativ har været gældende siden den 1. januar 2023.

Noget af indholdet i det gældende regulativ har været svært at tolke for borgerne og gav mulighed for misforståelser og fejltolkninger.

Derfor har forvaltningen, på baggrund af disse fejlfortolkninger, udarbejdet et revideret regulativ, der er mere præcist, entydigt og brugbart for borgere, Arwos og kommunen.

Regulativets opbygning er fastlagt i affaldsaktørbekendtgørelsen, og en del af teksten er ligeledes fastlagt. Der er åbnet op for flere muligheder for kommunens egen tekst i forhold til det nuværende regulativ.

De vigtigste ændringer i forhold til det gældende regulativ er oplistet nedenfor:

- Udvidelse af definitionsafsnittet for at lette sagsbehandlingen
- Ny ordning for direkte genbrug, for at fremme direkte genbrug
- Ordning for eternit/asbestholdigt affald er ændret til en henteordning
- Placering af beholdere, indretning af køreveje og adgangsveje er præciseret
- Mindre driftsproblemer håndteres fremover af Arwos.

Regulativet skal i offentlig høring i fire uger. Efter høringen vil forvaltningen behandle de indkomne høringssvar og forelægge regulativet til endelig politisk godkendelse.

Regulativet sendes i offentlig høring efter indhold og form er godkendt af udvalget.

Lovgrundlag

Regulativet er udarbejdet efter affaldsaktørbekendtgørelsen.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at forslag til regulativ for husholdningsaffald 2025 godkendes og sendes i offentlig høring i fire uger.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 13-08-2025

Godkendt.

Bilag

WT - Forslag til regulativ for husholdningsaffald

Punkt 76: Godkendelse af udkast til principper for Grøn pulje

24/4198

Sagsfremstilling

I denne sag skal udvalget træffe beslutning om udkast til principper for et nyt administrations-grundlag for Grøn pulje.

Denne sag ligger i forlængelse af temamøder, samt politisk behandling af udkast til principper for Grøn pulje den 5. og 6. marts og 7. og 8. maj 2025 i henholdsvis Udvalget for Bæredygtig Udvikling og Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter.

Forvaltningen har med afsæt i de politiske møder og udkastet til principper for Grøn pulje fra marts 2025 kvalificeret udkastet, som fremlægges her.

Udkast til principper for Grøn pulje

Udkastet præsenterer ni konkrete forslag til afgørende punkter som formål, ansøgningsberettigede og nærheds- og fordelingsprincip.

Overordnet set så tager udkastet afsæt i, at nærområderne skal tilgodeses, samtidig med at Grøn pulje understøtter kvalificerede og realiserbare projekter, som får en langvarig eller blivende værdi for kommunen som helhed.

Udkastet omfatter følgende punkter:

- Formål
- Ansøgningsberettigede
- Én pulje
- Nærheds- og fordelingsprincip
- Hvad kan der gives støtte til?
- Bemyndigelse
- Involvering af lokalråd
- Vurderingskriterier
- Ikrafttrædelse af nyt administrationsgrundlag

I det nedenstående præsenteres udvalgte punkter, som adskiller sig væsentligt fra det eksisterende administrationsgrundlag, eller er kvalificeret siden mødet i marts. De øvrige punkter præsenteres i det vedhæftede udkast (bilag 1: Udkast til principper for Grøn pulje version 2).

Ansøgningsberettigede

- foreninger og selvejende institutioner
- enkeltpersoner, virksomheder mv. (almennyttige formål)
- naboer indenfor seks gange møllehøjden og inden for 200 meter fra et solcelleanlæg uanset bopælskommune.

Én Grøn pulje

Grøn pulje administreres som én Grøn pulje. Det betyder, at de indbetalte Grøn pulje-midler fra flere VE-anlæg indgår i én samlet Grøn pulje, som alle ansøgningsberettigede kan søge. Der er således ikke særskilte puljer tilknyttet de pågældende VE-anlægs nærområder.

Nærheds- og fordelingsprincip

Det er vigtigt, at projekter i nærområderne til VE-anlæg prioriteres, og det er afsættet for nærheds- og fordelingsprincippet:

- Nærområder
 - Det tilstræbes at 1/3 af den samlede pulje prioriteres til projekter i nærområder til VE-anlæg.
- Hele kommunen herunder nærområder
 - Den øvrige del af puljen prioriteres til lokale projekter i hele kommunen herunder nærområder.

Definition af nærområde er fem kilometer fra et nettilsluttet VE-anlæg.

Bemyndigelse

Der nedsættes ét politisk Grøn pulje-udvalg, som bemyndiges til at træffe beslutninger om fordeling af tilskud fra den fælles Grøn pulje.

Medlemmer af Grøn pulje-udvalget er politikere og defineres nærmere i det endelige administrationsgrundlag.

Den kommende proces

Uagtet at Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter og Udvalget for Bæredygtig Udvikling er bemyndiget til, inden for deres respektive områder at ændre administrationsgrundlaget med undtagelse af fordelingsnøglen, er det forvaltningens vurdering, at det nye administrationsgrundlag skal besluttes af Byrådet. I forlængelse heraf indstiller forvaltningen, at vedlagte udkast sendes til bemærkning hos lokalrådene og tilrettes inden principperne forelægges Byrådet og lægges til grund for udarbejdelsen af det nye administrationsgrundlag.

Sagen fremlægges både for Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter samt i Udvalget for Bæredygtig Udvikling.

Lovgrundlag

Bekendtgørelse af lov om fremme af vedvarende energi.

Bekendtgørelse om grøn pulje.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling og Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter.

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at det vedlagte udkast til principper for Grøn pulje godkendes, og

at det vedlagte udkast sendes til bemærkning hos lokalrådene.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 13-08-2025

Godkendt.

Bilag

Udkast til principper for Grøn pulje version 2

Punkt 77: Orientering om Grønt regnskab 2024

25/15859

Sagsfremstilling

I denne sag orienteres om Grønt regnskab 2024 for Aabenraa Kommune som virksomhed. Der er tidligere udarbejdet Grønt regnskab for 2022 og 2023, og det er således muligt at følge udviklingen i drivhusgasudledningen fra Aabenraa Kommune som virksomhed.

Regnskabet fremgår af bilag 1. Regnskabet er desuden fremstillet i grafisk form i bilag 2.

Baggrund

Det er en indsats i Aabenraa Kommunes klimaplan, at der årligt udarbejdes Grønt regnskab for Aabenraa Kommune som virksomhed. Økonomiudvalget besluttede den 4. oktober 2022, at Grønt regnskab skulle være et udvidet grønt regnskab, der udover energi og transport (scope 1 og 2) også skal omhandle indkøb (scope 3).

Det grønne regnskab er udarbejdet af Deleuran & Lovring Consult på baggrund af data leveret af Aabenraa Kommune.

Hovedkonklusioner

Grønt regnskab 2024 viser, at der samlet er sket en reduktion i drivhusgasudledningen fra Aabenraa Kommune som virksomhed fra basisåret 2022 til 2024. I 2022 var udledningen på 48.482 ton CO₂e, mens udledningen i 2024 var på 44.303 ton CO₂e. Det svarer til en reduktion på 4.179 ton CO₂e fra 2022 til 2024. Dette er virksomheden Aabenraa Kommunes bidrag (scope 1 og 2) til målsætningerne i klimaplanen for kommunen som geografi.

Ser man på udviklingen fra 2023 til 2024, er der dog sket en stigning i udledningen på 3.180 ton CO₂e fra 41.123 ton CO₂e i 2023 til 44.303 ton CO₂e i 2024. Denne stigning er hovedsagelig sket i scope 3, som ikke er en del af klimaplanen for kommunen som geografi.

Scope 1 – direkte udledninger fra transport og energi

4,1 % af drivhusgasudledningen fra Aabenraa Kommune som virksomhed er direkte udledninger fra brændstof (benzin, diesel og færgediesel) og opvarmning (olie og naturgas). De direkte udledninger var i 2024 på 1.811 ton CO₂e og sammenlignet med 2022, hvor udledningen var på 2.288 ton CO₂e er der sket en reduktion på 477 ton CO₂e.

Scope 2 – indirekte udledninger fra transport og energi

2,9 % af drivhusgasudledningen fra Aabenraa Kommune som virksomhed er indirekte udledninger fra elektricitet (forbrug fra elnettet, forbrug fra egne solceller og elbiler) og udledninger fra fjernvarme. De indirekte udledninger var i 2024 på 1.301 ton CO₂e og sammenlignet med 2022, hvor udledningen var på 1.620 ton CO₂e, er der sket en reduktion på 319 ton CO₂e.

Scope 3 – indkøb og medarbejdertransport i egen bil

93 % af drivhusgasudledningen fra Aabenraa Kommune som virksomhed er forbundet med kommunens indkøb. Også medarbejdernes arbejdsrelaterede kørsel i egen bil hører under scope 3. Udledningen fra scope 3 i 2024 var på 41.191 ton CO₂e og sammenlignet med 2022, hvor udledningen var på 44.574 ton CO₂e, er der sket en reduktion på 3.383 ton CO₂e.

Igangværende indsatser

Der er igangsat en række indsatser, som bidrager til at reducere udledningen fra Aabenraa Kommune som virksomhed. Nogle indsatser er målrettet Aabenraa Kommune som geografi, som også gavner kommunen som virksomhed, f.eks. udrulning af fjernvarme, som betyder at kommunale bygninger kan gå fra fossile opvarmingskilder til fjernvarme. Andre indsatser er målrettet kommunen som virksomhed, f.eks. omlægning af bilflåde fra fossile biler til elbiler.

Indsatser

Energi

- Fortsat udrulning af fjernvarme
- Udnytte overskudsvarme via sektorkobling til fjernvarme
- Sætte rammer for mere vedvarende energi
- Energiforbedringer i kommunale bygninger, bl.a. gennem energijægerprojekt og kursus for serviceledere i energioptimering

Transport

- Omstilling af kommunens bilflåde
- Samkørsel til møder

Indkøb

- Krav i udbudssituationen
- Gode råd i indkøbssituationen

Sagen afgøres i

Økonomiudvalget

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø og Staben indstiller,

at det grønne regnskab for 2024 tages til orientering

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 13-08-2025

Taget til orientering.

Bilag

Bilag 1 Grønt regnskab 2024

Bilag 2 Grønt regnskab 2024 visualisering WT

Punkt 78: Orientering om samkørselsprojekt i Aabenraa Kommune

22/40628

Sagsfremstilling

I denne sag orienteres om et samarbejdet mellem Aabenraa Kommune og FDM om samkørsel.

Samkørsel er en indsats i Aabenraa Kommunes klimaplan, der skal bidrage til færre biler på vejene og dermed reducere drivhusgasudledningen fra personbiler. I september 2024 indgik Aabenraa Kommune en aftale med FDM om at udbrede samkørsels-app'en Ta'Med i Aabenraa Kommune.

I juni 2025 meddelte FDM, at Ta'Med nedlægges pr. 30. september, da det ikke har været muligt for FDM at skabe en sund økonomi i Ta'Med. Samarbejdet mellem Aabenraa Kommune og FDM afsluttes derfor også pr. 30. september 2025.

Aktiviteter i Ta'Med

Frem mod opstarten af Ta'Med Aabenraa blev app'en tilpasset Aabenraa Kommune med visuel identitet og lokale trafikoplysninger, og hen over efteråret 2024 og foråret 2025 blev der gennemført en kampagne målrettet uddannelsesstederne i Aabenraa og medarbejderne på rådhuset. Formålet var at opbygge en kritisk masse af brugere, inden Ta'Med skulle udbredes til en bredere målgruppe gennem en kampagne i sommeren og efteråret 2025. Forberedelsen af denne kampagne blev sat i bero med meddelelsen om, at Ta'Med lukker.

Fra oktober 2024 til udgangen af juli 2025 er der oprettet 627 brugere i Ta'Med Aabenraa, og der er gennemført godt 600 ture med brug af app'en.

FDM har desuden gennemført 10 kampagne-events på uddannelsessteder og rådhuset fra november 2024 til maj 2025.

Den videre indsats

Forvaltningen ser fortsat potentiale i at understøtte samkørsel ikke mindst blandt elever på uddannelsesstederne. Forvaltningen undersøger derfor mulighederne for fortsat at understøtte samkørsel blandt kommunens borgere. Det kan for eksempel være gennem adfærds-kampagner og henvisning til samkørselsløsninger uden at indgå i direkte samarbejde med udbydere.

Forvaltningen orienterer uddannelsesstederne om lukningen af Ta'Med, og går via Campus Kontaktudvalget i dialog med uddannelserne om den videre indsats for at understøtte samkørsel blandt eleverne. Desuden inddrages Ungeklimalrådet i idéudviklingen i forhold til at udbrede samkørsel blandt unge. Der samles desuden erfaringer fra andre kommuner i Klimaalliance Syd.

Økonomi og afledt drift

I budgetforliget for 2024 er der afsat 0,15 mio. kr. i hvert af årene 2024-2026 til en samkørsels-app, i alt 0,45 mio. kr.

Ved ophør af aftalen med FDM pr. 30. september 2025 er der forbrugt i alt 0,18 mio. kr. Der resterer således 0,270 mio. kr. i projektet frem mod udgangen af 2026.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 13-08-2025

Taget til efterretning.

Punkt 79: Orientering om bosætningsindsats Aabenraa Kalder

25/19209

Sagsfremstilling

I denne sag får Udvalget for Bæredygtig Udvikling en orientering om det nyetablerede bosætningsunivers Aabenraa Kalder.

Befolkningsudvikling i Aabenraa Kommune

Aabenraa Kommune har i det seneste år oplevet en let nedadgående befolkningsudvikling på minus 138 borgere. Bevægelserne i befolkningsudviklingen mellem juli 2024 til juni 2025 viser:

- Et let nedadgående befolkningstal (-138)
- En større fraflytning end tilflytning (-399)
- En større indvandring end udvandring (+546)
- Et negativt fødselsoverskud (-285)

For at imødegå den negative udvikling og sikre både bosætning og adgang til arbejdskraft har Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 4. december 2024 godkendt, at et univers for fraflyttere som en fælles indsats mellem Aabenraa Kommune og Business Aabenraa etableres. Initiativet udspringer af anbefalingerne fra Erhvervspanelet og skal bidrage til:

- At få fraflyttere hjem igen
- At fastholde unge i aldersgruppen 23-35-årige i kommunen
- At inspirere potentielle tilflyttere til at vælge Aabenraa til

Initiativet Aabenraa Kalder

Universet med navnet 'Aabenraa Kalder' blev igangsat i foråret 2025. Initiativet retter sig mod både fraflyttere, nuværende borgere og potentielle tilflyttere, og består af to dele:

- Det digitale univers omfatter en hjemmeside, sociale medier og nyhedsbreve med portrætter, historier og muligheder fra Aabenraa Kommune
- Det fysiske univers består af arrangementer, som skal gøre det lettere at forestille sig en fremtid i Aabenraa gennem relationer, oplevelser og netværk.

Der er oprettet en styregruppe og projektgrupper med repræsentanter fra henholdsvis Business Aabenraa og Aabenraa Kommune. Business Aabenraa varetager projektledelsen og har dermed et betydeligt ressourcetræk til udførelse af opgaven.

Et centralt element er det nedsatte advisory board bestående af lokale partnervirksomheder. Boardet har i 2025 afholdt tre møder og fungerer som strategisk sparringspartner og brobygger mellem prioritering og implementering. Fremover forventes to årlige møder.

Aktiviteter i 2025

Projektet blev lanceret i foråret 2025 og har allerede afholdt et arrangement. To følger i efteråret 2025:

- Ringriderfesten 2025: Den 5. juli 2025 blev det første fysiske event under Aabenraa Kalder afholdt i forbindelse med Ringriderfesten i Aabenraa. Arrangementet blev tilrettelagt som en moderne forfest med fokus på netværk, lokal stolthed og uformelle møder mellem unge og lokale virksomheder.

Over 100 deltagere i alderen 25–35 år deltog i eventet, der omfattede DJ, loungeområde, forplejning og konkurrencer. Et særligt element var "Aabenraa Legende" – en række aktiviteter faciliteret af ambassadører fra lokale virksomheder.

Arrangementet havde ikke fokus på konkrete jobopslag, men på at skabe relationer og inspirere målgruppen til at se Aabenraa som et attraktivt sted at bo, skabe netværk og arbejde. Det bidrog til at forbinde det lokale erhvervsliv med en relevant målgruppe i øjenhøjde og uden formelle krav.

- Bustur (september): Der planlægges en tur for op til 50 potentielle tilflyttere og hjemvendere til to lokalsamfund i kommunen. Deltagerne får mulighed for at møde lokale familier, se boliger og møde ejendomsmæglere. Turen henvender sig især til medarbejdere fra virksomheder i kommunen, som endnu ikke har fundet bolig i kommunen.
- Virksomhedsevent hos Sydbank (november): Der planlægges et netværksarrangement, hvor kvalificerede kandidater inviteres til oplæg og uformelle samtaler med virksomheder. Formålet er at styrke relationer og synliggøre Aabenraa som karriere- og bosætningssted.

Aabenraa Kalder har på kort tid etableret sig som et projekt med høj lokal forankring og strategisk betydning for både bosætning og erhvervsudvikling. Med en klar målgruppe, forankring hos lokale aktører og en kombination af digital synlighed og fysiske aktiviteter skabes grundlaget for at styrke tilknytningen til Aabenraa – både hos dem der allerede bor her, og dem der gerne skal flytte hjem igen.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at bosætningsindsatsen Aabenraa Kalder tages til orientering.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 13-08-2025

Taget til orientering.

Punkt 80: Orientering om indsats for styrket lægedækning i Sønderjylland

24/28965

Sagsfremstilling

I denne sag orienteres om indsats for styrket dækning af alment praktiserende læger i Sønderjylland.

Baggrunden for indsatsen er aktuelle udfordringer med at sikre, at alle borgere i Sønderjylland har adgang til en praktiserende læge. En af de væsentligste årsager til lægedækningsudfordringerne i Sønderjylland er, at færre unge læger har valgt at uddanne sig som speciallæger i almen medicin i Sønderjylland. Dermed er det svært at dække ældre lægers ophør og ledige kapaciteter. I regi af Sundhedsklyngen Sønderjylland er der taget initiativ til at nedsætte en styregruppe, hvis fokus er at understøtte arbejdet med at sikre, at borgere i Sønderjylland har adgang til en almen praktiserende læge.

Styregruppens opgave er,

- At etablere et ”lægerekrutteringsnetværk” i Sønderjylland
- At udvikle og afprøve koncept, der styrker tilknytningen til Sønderjylland ved synliggørelse af ”det gode uddannelses-, læge og familieliv i Sønderjylland” for medicinstuderende.

Styregruppen består af repræsentanter fra både Region Syddanmark, de fire sønderjyske kommuner, PLO og Sygehus Sønderjylland. Fra Aabenraa Kommune deltager direktør Karen Storgaard Larsen, Social og Sundhed samt afdelingschef Helle Malene Kjølsten Olsen, Erhverv & Bosætning. Styregruppens arbejde har været i gang siden medio 2024.

Status er,

- At der er etableret et tværfagligt lægerekrutteringsnetværk Sønderjylland, der kan vejlede læger, der ønsker at nedsætte sig i Sønderjylland
- At der er udarbejdet koncept for rekrutteringsture, der kan styrke tilknytning og rekruttering til Sønderjylland.

Der er i foråret ansøgt midler til indsatsen hos Fonden for Almen Praksis, og i juni blev der givet tilsagn om støtte til indsatsen. Tilsagnet støtter arbejdet med en ny innovativ rekrutteringsindsats med tiltag i forhold til målrettet kommunikation og formidling, samt rekrutteringsture. Formålet er at brande lægelivet i Sønderjylland. I forlængelse heraf er det afgørende at:

- Ændre narrativet om Sønderjylland og vise hvorfor det er attraktivt at flytte hertil
- Informere om de unikke muligheder for dem, der søger en introduktions- eller hoveduddannelsesstilling i Sønderjylland
- Tilbyde mulighed for at deltage på en rekrutteringstur og møde yngre læger, besøge praksis, høre om områdets muligheder i forhold til partnerjob, fritid og familieliv, herunder boliger.

Det betyder, at der de næste to år kan afprøves indsatser, der kan styrke dækning af praktiserende læger i Sønderjylland. Midlerne vil særligt anvendes til kommunikation samt afholdelse af rekrutteringsture for medicinstuderende og deres partner, hvor der i alt planlægges fire ture fordelt i Sønderjylland.

På kort sigt evalueres kampagnen via måling af rækkevidden af opslag, antal af visninger og interaktioner på sociale medier, responsrate på annoncer og monitorering af antal hits/visninger på hjemmesiden. Derudover udarbejdes en evaluering efter hver rekrutteringstur, hvor feedback, tilfredshed, relevans oplyses. Opfølgende evaluering 6-12 måneder

efter rekrutteringstur i forhold til hvor mange af deltagerne der har søgt/har fået ansættelse eller uddannelsesstilling i Sønderjylland.

På lang sigt er målet en øgning i antallet af speciallæger i Sønderjylland i forhold til baseline ved projektstart. Det kræver dog varsomhed at udlede tendenser på baggrund af en evt. stigning i antallet af søgte hoveduddannelsesstillinger, idet beslutningen om at søge en hoveduddannelsesstilling i Sønderjylland kan afhænge af mange forskellige ting. Kvalitativ undersøgelse ved hjælp af interviews af nytilkomne læger, kan afdække motivation for dette valg og hjælpe til vurdering af projektets betydning.

Økonomi og afledt drift

Samlet budget er på 1,118 mio. kr. fordelt til henholdsvis kommunikationsindsats: 0,625 mio. kr. og rekrutteringsindsats: 0,493 mio. kr.

Sundhedsklynge Sønderjylland bidrager med 0,300 mio. kr. fra fælles klyngemidler og derudover bidrager Aabenraa Kommune med medarbejderressourcer til udviklings- og planlægningsarbejdet. Fonden for Almen Praksis har bevilliget støtte på 0,818 mio. kr.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø og Social & Sundhed indstiller,

at sagen tages til orientering.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 13-08-2025

Taget til orientering.

Punkt 81: Orientering om drikkevandskvalitet på ejendomme med egen vandforsyning

25/13823

Sagsfremstilling

I dette dagsordenspunkt orienteres om drikkevandskvaliteten på ejendomme med egen vandforsyning. I Aabenraa Kommune er der knap 700 anlæg til egen vandforsyning, hvoraf nogle forsyner flere ejendomme. Der er forskellige krav til kontrol af drikkevandet afhængig af hvem og hvor mange, der forsynes:

- Privat vandforsyning (én husstand) – ca. 600 anlæg
 - Ingen krav om kontrol af drikkevandet
- Ikke-almen vandforsyning (2-9 husstande) – under 100 anlæg
 - Hvis < 10 m³ vand/dag - forenklet kontrol,
 - Hvis > 10 m³ vand/dag - årlige analyser ifølge et kontrolprogram
- Når en privat eller ikke-almen vandforsyning forsyner en ejendom med fødevarer virksomhed, offentlige og/eller kommercielle aktiviteter (ansatte, udlejningsejendom mv.)
 - Årlige analyser ifølge et kontrolprogram

Størstedelen af ejendommene med egen vandforsyning forsyner tilsvarende kun egen husstand, og drikkevandskvaliteten er derfor mestendels ukendt.

Siden 2023 er der udtaget analyser fra 67 anlæg på ejendomme med offentlig eller kommerciel aktivitet samt analyser udført i forbindelse med etablering af nye, private drikkevandsboringer. Analyserne omfatter bl.a. miljøfremmede parametre såsom PFAS og pesticider, mikrobiologiske parametre samt parametre såsom mangan, ammonium og nitrat.

Resultaterne viser væsentlige forekomster af miljøfremmede stoffer og andre kemiske stoffer samt bakterier. Analyseresultaterne er uddybende beskrevet i bilag 1.

For de ejendomme, hvor drikkevandskvaliteten ikke var overholdt efter de første analyser, har de fleste ejere – hvor det umiddelbart var muligt - iværksat tiltag for at forbedre vandkvaliteten, enten ved at tilslutte sig offentlig vandforsyning eller ved at etablere bedre vandbehandling på eget anlæg. Der er en række ejendomme, hvor der ikke umiddelbart findes en oplagt løsning, og hvor der derfor arbejdes videre med at undersøge mulighederne.

Analyserne, der er udført siden 2023, vurderes at give et repræsentativt billede af den generelle status for drikkevandskvalitet for ejendomme med egen vandforsyning.

På mødet uddybes problemstillingen samt handlemulighederne.

Sagen afgøres i

Udvalget for Bæredygtig Udvikling

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,
at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 13-08-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Bilag til dagsordenspunkt vedr. drikkevandskvalitet på ejendomme med egen vandforsyning

Punkt 82: Orientering fra formand og direktør

24/35722

Sagsfremstilling

-

Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 13-08-2025

Orientering om møde i Lokal Aabenraa Grøn trepart.

Taget til efterretning.

Punkt 83: Underskriftside

24/35722

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive ved at trykke på "godkend".

Beslutning Udvalget for Bæredygtig Udvikling den 13-08-2025

-